

matematyka w ubezpieczeniach
III rok matematyki finansowej
lista 3

1. Pokazać, że

$$\overset{\circ}{e}_x \leq \overset{\circ}{e}_{x+1} + 1.$$

2. Pokazać, że

$$\frac{d}{dx} {}_t p_x = {}_t p_x (\mu_x - \mu_{x+t}).$$

3. Jeśli $s(x) = (1 - \frac{x}{100})^{\frac{1}{2}}$ gdzie $0 \leq x \leq 100$
oblicz:

- a) $\mu(36)$;
- b) $E(T(36))$.

4. Wiedząc, że dystrybuanta przyszłego czasu życia noworodka w pewnej populacji dana jest wzorem

$$F(x) = 1 - \frac{1}{1+x}, \quad x \geq 0,$$

wyznacz μ_x .

5. Znając ${}_t p_x = \frac{100-x-t}{100-x}$ dla $0 \leq x \leq 100$ oraz $0 \leq t \leq 100 - x$ obliczyć μ_{45} .

6. Niech $\mu(x) = 0,001$ dla $20 \leq x \leq 25$ obliczyć ${}_{2|2}q_{20}$.

7. Wiedząc, że natężenie wymierania pewnej populacji dane jest wzorem

$$\mu_x = \frac{3}{100-x} \quad 0 \leq x \leq 100$$

oblicz:

- a) ${}_{10}p_{50}$
- b) ${}_{12}q_{50}$
- c) ${}_{10|5}q_{50}$
- d) $s(50)$

8. Wiedząc, że natężenie wymierania pewnej populacji określone jest funkcją

$$\mu_x = \begin{cases} \frac{3}{110-x} & \text{dla } 0 \leq x < 50 \\ \frac{2,5}{100-x} & \text{dla } 50 \leq x < 100 \end{cases}$$

- a) wyznaczyć ${}_t p_x$, $0 \leq t \leq 100 - x$, $0 \leq x \leq 100$
- b) obliczyć $\overset{\circ}{e}_{30}$

9. Zakładając, że natężenie śmiertelności jest stałe dla $x \geq 50$ oraz $\overset{\circ}{e}_{50} = 40$, obliczyć p_{60} .

10. Ubezpieczyciel zakłada, że natężenie zgonów w przypadku palaczy jest w każdym wieku dwukrotnie wyższe niż natężenie zgonów osób niepalących. Wykazać, że

$${}_t p_x^* = ({}_t p_x)^2,$$

gdzie ${}_t p_x^*$ oznacza prawdopodobieństwo przeżycia osób palących.

11. Wyznacz prawdopodobieństwo przeżycia przez osobę 55-letnią co najmniej 10 lat, jeśli analogiczne prawdopodobieństwo dla osoby 25-letniej wynosi 0,8 oraz natężenie zgonów opisuje funkcja

$$\mu_x = kx \quad \text{dla } x > 0$$

A) 0,40   B) 0,64   C) 0,80   D) 0,81   E) 0,90

12. W danej populacji śmiertelnością rządzi prawo Weibulla z intensywnością wymierania

$$\mu_{x+t} = k \cdot (x+t), \quad k > 0.$$

Oblicz $\frac{SD(T(0))}{E(T(0))}$ (SD oznacza odchylenie standardowe). Podaj najbliższą wartość.

A) 0,47   B) 0,52   C) 0,57   D) 0,62   E) 0,67.

13. W danej populacji śmiertelnością rządzi prawo de Moivre'a z wiekiem granicznym ω . O wieku x wiadomo, że osoby starsze w tym wieku umierają w ciągu doby dwa razy rzadziej niż osoby dwukrotnie starsze. Oblicz prawdopodobieństwo, że osoba w wieku x dożyje wieku $2x$.

A) $\frac{1}{4}$ B) $\frac{1}{3}$ C) $\frac{1}{2}$ D) $\frac{2}{3}$ E) $\frac{3}{4}$